

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

2017

ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДЯН ДО УПРАВЛІННЯ МІСТОМ

МЕТОДОЛОГІЯ ЗДІЙСНЕННЯ ОЦІНКИ

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ВГО «КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ»

ЗМІСТ

Загальне пояснення	4
Рівні залучення громадян до вироблення політики.....	4
Керівні принципи для органів врядування в залученні громадян до вироблення політики.....	5
Оцінка залучення громадян до вироблення міської політики в Україні	8
Критерії оцінки рівня залучення громадян	10
Критерії оцінки відповідності 10 керівним принципам	14
Додаток 1.....	27
Додаток 2.....	30
Додаток 3.....	31

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

ЗАГАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

Відносини між урядуванням та громадянами існують в широкому діапазоні областей: від вироблення політики до надання та споживання державних та комунальних послуг. Для здійснення оцінювання залучення громадян до вироблення міської політики запропоновано використати узагальнені ОЕСР «Керівні принципи до залучення громадян», що надасть можливість оцінити не тільки можливості для участі, які існують в великих міських громадах, але й якість реалізації політики по залученню громадян органом місцевого самоврядування.

За запропонованою методологією місце громадян в урядуванні розглядається в контексті вироблення політик.

В проекті пропонується використання методології оцінки залучення громадян на локальному рівні, тобто в контексті національно устрою публічного управління – рівні місцевого самоврядування, а саме міст-обласних центрів.

За погодженим ОЕСР підходом до оцінки рівня залучення громадян демократія ґрунтується на згоді громадян. Для того щоб забезпечити таку згоду, представницька демократія спирається на набір традиційних формальних правил і принципів, таких, як вибори і супроводжуючі їх виборчі кампанії. Представницька демократія також ґрунтується на поточній взаємодії між урядуванням і громадянами в період між виборами. Саме цей тип взаємодії знаходиться в центрі уваги даної методології. Органи урядування у практичному плані взаємодіють з громадянами через **інформування, консультування та активну участь**.

РІВНІ ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДЯН ДО ВИРОБЛЕННЯ ПОЛІТИКИ

Під інформуванням розуміється, що орган урядування поширює інформацію про розробку політики за своєю власною ініціативою, або громадяни мають отримати доступ до інформації на їхню вимогу.

В обох випадках комунікативний процес є одностороннім. Прикладами є: доступ до офіційних газет, веб-сайтів, архівів.

Під консультуванням вбачається запит з боку органу урядування на зворотній зв'язок з громадянами з питань формування політики. Для того, щоб отримати зворотній зв'язок, попередньо визначається, чиї погляди вивчати та з якого питання в ході розробки політики. Отримання зворотного зв'язку від громадян вимагає від органу урядування, що інформація надавалась громадянам заздалегідь. Консультування таким чином створює обмежені двосторонні відносини між органом урядування та громадянами. Прикладами є коментування до проектів рішень, опитування громадської думки, що ініційовані органом урядування.

Активна громадська участь передбачає активне залучення громадян до процесів вироблення політики та прийняття рішень. **Активна участь** означає що громадяни можуть самостійно грати роль в обміні щодо вироблення політики, наприклад, пропонуючи конкретні опції для політики. В той самий час, відповідальність за формулювання політики та кінцеве рішення залишається на органі урядування. Залучення громадян до процесу вироблення політики – це розвинені двосторонні відносини між органом урядування та громадянами, основані на принципі партнерства. Прикладами є відкриті робочі групи, діалогові процедури¹.

¹ Посібник ОЕСР з практичної імплементації інформування, консультування та громадської участі в виробленні політики доступний за посиланням http://www.oecd-ilibrary.org/governance/citizens-as-partners_9789264195578-en

За узагальненою практикою залучення громадян до участі в виробленні політики в країнах консолідованих демократій ОЕСР узагальнює наступні форми залучення:

Інформування: Інтерфейси для доступу громадян до інформації, внутрішній менеджмент забезпечення доступу до інформації включаючи застосування єдиного підходу, спрощення доступу до великих масивів інформації шляхом каталогізування, створення реєстрів, надання доступу до інформації шляхом відповідей на запити громадян на інформацію, шляхом роботи спеціальних інформаційних центрів, шляхом взаємодії з ЗМІ, шляхом розміщення об'яв в ЗМІ, шляхом взаємодії з організаціями громадянського суспільства в питаннях інформування населення. Доступною вважаються будь які документи: вироблені органом урядування, рішення, звіти, посібники, інструкції, аудіо-відеозаписи, промови та заяви і т.д.

Консультування: скриньки для звернень громадян, а їх аналоги реалізовані за допомогою ІКТ, пряма взаємодія з громадянами у форматі «запитання-відповіді», строкові дії з отримання коментарів від громадян, фокус-групи, опитування громадської думки, включення громадськості до консультативних органів, громадські слухання з визначених питань, референдуми без обов'язкової сили, відкриті години для громадян осіб, відповідальних за прийняття рішень.

Активна участь: неекспертні - консенсусні збори громадян, громадське журі; експертні – оцінка стейкхолдерами, багатосторонні робочі групи та комісії; широка участь – відкриті робочі групи; учасницька розробка візій та сценаріїв, громадські форуми.

КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ ДЛЯ ОРГАНІВ ВРЯДУВАННЯ В ЗАЛУЧЕННІ ГРОМАДЯН ДО ВИРОБЛЕННЯ ПОЛІТИКИ

Запропонований ОЕСР підхід до оцінки рівня залучення громадян орієнтований, в першу чергу, на стратегічну інтенцію органів урядування до залучення громадян, на стратегічну відданість ідеї щодо необхідності укріплення відносин «урядування-громадянин», що демонструється, в тому числі, через критичне ставлення до результатів своєї діяльності, здатності чути та опрацьовувати неупереджено будь-які зауваження та пропозиції, які поступають від громадян. А вироблення якісної політики, основаної на громадській згоді, бачиться стратегічним пріоритетом та, власне, окремою політикою.

За підходом ОЕСР передбачається 10 керівних принципів в реалізації такої політики органом врядування.

Далі надано стислі пояснення передбачених ОЕСР принципів та узагальнених їх складових. Виходячи з інструментів, які узагальнені ОЕСР.

Принцип	практичні складові принципу
Відданість — лідерська позиція організаторів (представників влади) і усвідомлення ними важливості інформування громадян, надання консультацій та підвищення рівня громадянської участі у процесі прийняття рішень;	Підвищення обізнаності серед політиків щодо їх ролі в просуванні відкритого, прозорого та підзвітного вироблення політики. Наприклад, інформування про хороші практики з інших країн, публікація успішних ініціатив і т.п. Запровадження можливостей для обміну інформацією між керівниками вищої ланки через проведення регулярних зустрічей, використання експертних оглядів, через застосування інструментів оцінки політики.

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

	<p>Забезпечення цільової підтримки посадових осіб через, наприклад, навчання, вироблення кодексів поведінки, стандартів та загального підвищення обізнаності.</p>
<p>Права — Громадянські права на доступ до інформації, отримання зворотної відповіді та права приймати активну участь в виробленні політики повинне бути чітко оформлено.</p> <p>Обов'язок службовців відповідати громадянам також повинен бути чітко визначений.</p> <p>Існують незалежні структури контролю чи їх еквіваленту та відіграють важливу роль в дотриманні цих прав.</p>	<p>Службовці муніципалітету та депутати повинні знати та застосовувати процедури та правила. Для цього їм, зокрема надається методологічна підтримка та консультування. Впроваджується робота по зміцненню незалежних інституцій контролю. Відбувається робота по підвищенню поінформованості громадян.</p>
<p>Зрозумілість — мета, рамки та можливості різних форм участі від самого початку чітко окреслені; і громадянська, і владна сторони розуміють свої обов'язки та ролі, обмінюються правдивою інформацією та не плекають марних очікувань;</p>	<p>Визначення завдань залучення громадян та їх донесення необхідне з самого початку та повинне бути якомога інтенсивнішим (наприклад, зрозуміти пріоритети громадян щодо майбутніх рішень, або прийти до спільного вирішення проблеми).</p> <p>Зобов'язання органів урядування (наприклад, оприлюднити результати опитування) і відповідний ступінь внеску громадськості повинні бути визначені заздалегідь.</p> <p>Необхідне забезпечення повною інформацією: щодо того, де знайти необхідну вихідну інформацію (як з ресурсів органів урядування, так і з неурядових ресурсів); щодо того, як подавати коментарі (наприклад очно під час громадських слухань, чи в письмовій формі); щодо самого процесу (ключові кінцеві терміни, основні контактні особи); щодо наступник кроків в розробці рішень.</p>
<p>Час — етапи попередньої консультації та активної участі проводяться у найбільш ефективний для обох сторін часовий проміжок; необхідна інформація надається вчасно і в межах реалістично встановлених часових рамок;</p>	<p>Консультації з громадськістю та активна участь повинні бути розпочаті настільки рано, наскільки це можливо. Це дозволяє виникнути ширшим варіаціям рішень в формулюванні політики. Це також підвищує шанси на успішну імплементацію. Адекватний час повинен бути відведеним для того, щоб консультації та участь були ефективними. Інформація ж необхідна на всіх стадіях політичного циклу.</p> <p>Оцінка потреб в інформації та ідентифікації відповідних інструментів для залучення громадян під час вироблення політики повинна розпочинатись якомога раніше.</p> <p>Реалістичні строки для публічного інформування та консультування повинні бути включені в до графіків вироблення політики. Необхідно аби розрахунок часу був наближений до реальності календарів прийняття</p>

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

	рішень, наприклад, у відношенні до рішень, щодо прийняття яких існують законодавчі граничні строки.
Об'єктивність — інформація, яку надає влада під час процесу прийняття рішень є об'єктивною, повною, загальнодоступною і подається у стандартизованій формі; усі громадяни мають рівні можливості доступу інформації та учасницьких процесів.	<p>Встановлено чіткі стандарти для служб, які відповідають за надання доступу до інформації та залучення громадян. Встановлено чіткі процедури для залучення громадян. Забезпечено доступ з використанням кількох каналів для донесення інформації (брошури, телевізійної реклами, Інтернет і т.д.) і консультацій (наприклад, очні та заочні). Інформація надається чіткою та зрозумілою мовою, консультації та участь адаптовані до потреб громадян (очні форми проводяться поза робочим часом).</p> <p>Встановлено та є реальна можливість скористатись правом на оскарження для громадян по захисту своїх прав на доступ до інформації, консультації та участь: процедури розгляду скарг.</p>
Ресурси — матеріальні, людські та технічні ресурси обрані адекватно та використані ефективно; в межах організаційної культури владного органу заохочується та високо цінується старання своїх членів, їх прагнення до навчання та професійного розвитку; ресурси використовуються згідно із попередньо встановленою пріоритетністю;	<p>Встановлено пріоритети та наявні достатні ресурси для розробки та впровадження діяльності по залученню громадян, включаючи людські ресурси (час відповідальних службовців).</p> <p>Розвиток навичок службовців шляхом проведення навчання, розробки посібників, заходів з обміну інформацією між структурними підрозділами.</p> <p>Відбувається просування цінностей взаємовідносин між громадянами та органом урядування в середині адміністрації через поширення відповідних публікацій та через демонстрування позитивних прикладів;</p>
Координація — представники влади організують та проводять важливі для них форми участі у координації із іншими членами (відділами) владного органу; поінформованість колег стосовно власних ініціатив дозволяє уникнути повторів, марної витрати ресурсів, а також ризику «консультаційної втоми» — негативної реакції чиновників (чи громадськості) на однотипні запити (чи інформацію); при цьому координація не перешкоджає появі нових ініціатив;	<p>Зміцнення координаційного потенціалу відбувається через веб-сайт, на якому розміщуються відомості щодо того, які заходи вживаються з інформування, консультування та участі громадян в будь-який проміжок часу. Через побудову взаємодії між службовцями, які відповідають за інформування, консультування та участь, в рамках яких зокрема відбуваються періодичні зустрічі для обміну досвідом. Через заохочення інновацій: ідентифікацію та заохочення прикладів добрих практик.</p>
Підзвітність — В представників влади є зобов'язання щодо звітування про використання матеріалів, отриманих за результатами залучення громадян, без залежності від використаних форм. Представники влади забезпечують відкритий і прозорий процес прийняття рішень завдяки зовнішньому контролю	<p>В планах по залученню громадян наявні чіткі індикатори щодо того, як громадяни можуть надати свої коментарі та зауваження в процесі прийняття рішень та як їх внесок буде оцінено та включено в досягнені рішення, наприклад, за допомогою звітів. Визначено відповідні обов'язки службовців та завдання. Зазначені зобов'язання повинні бути оприлюднені.</p>

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

з боку громади та неурядових організацій	
<p>Оцінка — по завершенню учасницького процесу, задля покращення умов проведення участі та дотримання новопосталих вимог, представники влади проводять оцінку проведених заходів по залученню громадян ; оцінювання є показовим, оскільки під час процесу збираються усі необхідні дані, є відповідний інструментарій, крім того до оцінки залучаються й громадяни;</p>	<p>Збираються дані щодо ключових аспектів ініціатив з інформування, консультування та участі (напр., отримані зауваження та скарги). Чіткі плани по збору необхідних даних визначені з самого (наприклад, періодичні опитування громадської думки, кількість учасників громадських слухань).</p> <p>Розроблено необхідні інструменти для оцінки. Це може бути, для прикладу, шляхом міжгалузевих робочих груп експертів з консультування, оцінки та аудиту.</p> <p>Громадяни залучаються до оцінки шляхом спеціальних заходів (наприклад, шляхом опитування), а також відбуваються періодичні загальні заходи, ініційовані органом урядування щодо зміцнення відносин з громадянами (наприклад, шляхом роботи відповідних комісій, що займаються оглядом).</p>
<p>Активна громадська позиція — влада може отримувати вигоду від високого рівня залучення громадян, саме тому влада заохочує розвиток громадського суспільства, інвестує в громадянське навчання та пропонує громадянам діалогову манеру співпраці.</p>	<p>Органи урядування інвестують в громадянське навчання для дорослих та молоді, спеціальні заходи, кампанії по підвищенню обізнаності.</p> <p>Підтримує ініціативи, які впроваджуються іншими але з метою розвитку громадської активності: наприклад, шляхом спільного фінансування заходів організацій громадянського суспільства.</p> <p>Сприяє розвитку громадянського суспільства шляхом розвитку та запровадження чітких та зрозумілих нормативних рамок для участі громадян, наданням підтримки шляхом надання грантів та навчання, розвиває партнерства з громадськими організаціями шляхом реалізації спільних проєктів.</p>

ОЦІНКА ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДЯН ДО ВИРОБЛЕННЯ МІСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Здійснення оцінки по залученню громадян до вироблення міської політики пропонується в два етапи:

1) Оцінка підходу муніципалітетів до залучення громадян до вироблення політики в містах (**інформування, консультування та активної участі**): базова наявність умов та/або використання відповідних практик – **оцінка рівня залучення громадян до вироблення політики**;

2) **Оцінка відповідності** наявних умов та практик в залученні громадян до вироблення міської політики на відповідність **10 керівним принципам залучення громадян ОЕСР**.

Оцінка рівня залучення

Для оцінки загального рівня залучення громадян пропонується 31 критерій, з яких:

19 критеріїв відповідають рівню інформування;

Проєкт «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проєкт спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

8 критеріїв відповідають рівню консультування;

3 критерії² відповідають рівню «активної участі».

Відповідність кожному критерію оцінюється в 1 б. в разі повної відповідності, в 0,5 б. в разі часткової відповідності, та в 0 б. в разі повної невідповідності критерію.

По кожному рівню залучення бали підсумовуються та визначається доля (%) активності **використання відповідної форми** виходячи з співвідношення фактичної кількості балів до максимально можливої кількості

Доля активності = фактична кількість балів/максимальна кількість балів.

Окрім того, для сукупної оцінки рівня залучення громадян сума балів по кожному рівню зважується, виходячи з впливовості кожного рівня та кількості критеріїв, за якими здійснюється оцінка по кожному рівню.

Інформування - 0,25

Консультування – 0,35

Активна участь – 0,4.

Рівень залучення громадян =

$Оцінка_{інформування} * вага_{інформування} + Оцінка_{консультування} * вага_{консультування} + Оцінка_{а.участь} * вага_{а.участь}$

Рівень залучення	Максимальна кількість балів	Максимальна зважена кількість балів
Інформування	19	7,8
Консультування	8	10,9
Активна участь	3	12,4
	Підсумок	31

Оцінка відповідності 10 керівним принципам.

Кожен критерій кожного з принципів оцінюється за аналогічним принципом: 1 б. в разі повної відповідності, в 0,5 б. в разі часткової відповідності, та в 0 б. в разі повної невідповідності критерію.

² На рівні «активної участі» кожна інноваційна унікальна форма (немає чіткого законодавчого визначення або поширеної практики використання в межах країни) оцінюється додатковим бонусним балом, таким чином збільшуючи показники омс у проактивній реалізації політики по залученню громадян

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

Оцінка відповідності кожному принципу визначається за співвідношенням фактичної суми балів за принцип до максимально можливої кількості балів за принцип.

Відповідність принципу = фактична сума балів за принцип/максимально можлива сума балів за принцип

Принцип	Відповідність принципам
Відданість	0-100%
Права	0-100%
Зрозумілість	0-100%
Час	0-100%
Об'єктивність	0-100%
Ресурси	0-100%
Координація	0-100%
Підзвітність	0-100%
Оцінка	0-100%
Активна громадянська позиція	0-100%

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ РІВНЯ ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДЯН

рівні залучення	Інструменти
інформування	На сайті омс є структурована система обліку публічної інформації (ЗУ Про доступ до ПІ)
	на офіційному сайті ради оприлюднена вся статична неспеціалізована інформація у відповідності до ст. 15 ЗУ "Про доступ до П.І."
	на сайті ради оприлюднені біографічні відомості, інформація про поштову адресу, адресу електронної пошти, службові номери засобів зв'язку, а також напрямками діяльності та організаційна структура (для відділів, управлінь і т.п.) міського голови, його заступників, членів виконавчого комітету, керівників структурних підрозділів
	на сайті ради оприлюднена інформація з біографічними відомостями, поштовою адресою, адресою електронної пошти, службовими номерами засобів зв'язку секретаря ради та депутатів

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

	На сайті омс є окремий підрозділ, присвячений оприлюдненню наборів відкритих даних
	на сайті є окремий підрозділ, присвячений оприлюдненню проектів рішень та розпоряджень, а також прийнятих рішень та розпоряджень
	на сайті ради є окремий підрозділ, присвячений інформуванню про бюджет міста в спрощеному вигляді (структура бюджету, поточна реалізація бюджету міста, включаючи поточні витрати головних розпорядників бюджетних коштів, наявне графічне представлення інформації, приклад https://budget.mvk.if.ua/), а також підрозділ з цільовими програмами, які фінансуються з коштів міського бюджету
	на сайті міської ради забезпечено анонсування подій за участю міського голови, його заступників, членів виконавчого комітету та посадових осіб виконавчих органів (прес-конференції, брифінги, виїзні зустрічі і т.п.)
	на сайті міської ради забезпечено анонсування засідань постійних депутатських комісій, робочих груп, пленарних засідань ради
	на офіційному сайті ради оприлюднюються стенограми та протоколи засідань виконавчого комітету ради
	на офіційному сайті ради оприлюднюються аудіо/відео-записи засідань виконавчого комітету ради
	на офіційному сайті оприлюднюються офіційні промови та заяви міського голови, його заступників та керівників структурних підрозділів ради
	на офіційному сайті ради оприлюднюються стенограми та протоколи засідань постійних депутатських комісій ради та пленарних засідань сесій ради
	на офіційному сайті ради оприлюднюються аудіо/відео-записи засідань постійних депутатських комісій та пленарних засідань сесій ради
	на офіційному сайті ради оприлюднено графік прийому громадян депутатами ради та секретарем
	на офіційному сайті ради оприлюднено графіки прийому громадян міським головою, його заступниками та керівниками структурних підрозділів
	на офіційному сайті оприлюднено інформацію про вакансії та умови заміщення вакантних посад
	на офіційному сайті оприлюднено інформацію про всі комунальні підприємства

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

	на офіційному сайті оприлюднено інформацію про всі заклади та організації сфери управління омс (освітні, охорони здоров'я, соціальні)
оцінка "інформування"	
консультування	в омс реалізовано можливість отримувати звернення від громадян до міського голови, заступників, керівників структурних підрозділів, в тому числі з використанням ІКТ (звернення через спеціальну форму офіційному сайті або його аналог)
	в омс реалізовано можливість подачі електронних петицій
	омс на регулярній основі взаємодіє з громадянами напряму чи опосередковано через ЗМІ у форматі запитання-відповіді (міський голова, заступники, керівники структурних підрозділів)
	автори проектів рішень (як виконавчі структури омс так і депутатський корпус) на регулярній основі у відкритій формі збирають коментарі від жителів громади до ініційованих проектів рішень, в тому числі використовуючи ІКТ (зауваження та пропозиції в електронному вигляді через спеціальну форму на сайті)
	в омс створено неспеціалізовані консультативні органи (громадські ради), до складу яких включено представників громадськості (оцінюється сукупно наявність консультативних органів і при виконавчих органах/міському голові і при депутатському корпусу)
	в омс створено спеціалізовані консультативні органи з представників основних зацікавлених сторін (рада підприємців, рада промисловців і т.п.)
	омс практикує проведення громадських слухань з актуальних питань розвитку громади (максимально оцінюється лише за наявності практики проведення г.с. по питанням, не віднесеним до обов'язкових)
	омс періодично ініціює проведення опитувань громадської думки з актуальних питань розвитку громади (враховуючи проведення опитувань громадської думки в електронній формі через сайт омс)
оцінка "консультування"	
активна участь	в омс реалізувалась процедура "місцевої ініціативи"
	в омс реалізувалась процедура "загальних зборів за місцем проживання"
	в омс реалізувалась процедура "громадського бюджету"
	в омс використовуються інші інструменти активної участі громадян у формуванні та реалізації місцевої політики (по 1 б. за кожен окремий інструмент)

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

оцінка "активна участь"	
Підсумкова оцінка	

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ 10 КЕРІВНИМ ПРИНЦИПАМ

П1 Відданість

1.	в омс наявні стратегічні документи програми, положення, рішення ради чи розпорядження міського голови, зміст яких носить засадничий характер по реалізації заходів з інформування громади
2.	в структурі омс є структурний підрозділ, або посадова особа, які відповідають за надання роз'яснень та навчання посадових осіб омс щодо інформування громадян
3.	в структурі омс є структурний підрозділ, або посадова особа, до обов'язків яких включено аналіз ефективності діяльності омс по здійсненню заходів інформування громади
4.	в омс наявні стратегічні документи програми, положення, рішення ради чи розпорядження міського голови, зміст яких носить засадничий характер по реалізації заходів по отриманню зворотнього зв'язку від громади (заходи консультування)
5.	в структурі омс є структурний підрозділ, або посадова особа, які відповідають за надання роз'яснень та навчання посадових осіб омс щодо здійснення заходів консультування з громадянами
6.	в структурі омс є структурний підрозділ, або посадова особа, до обов'язків яких включено аналіз ефективності діяльності омс по здійсненню заходів з отримання зворотнього зв'язку від громади щодо формування та реалізації політики
7.	в омс наявні стратегічні документи програми, положення, рішення ради чи розпорядження міського голови, зміст яких носить засадничий характер по реалізації заходів по залученню громадян до активної участі у виробленні політики (формування, реалізація та оцінка)
8.	в структурі омс є структурний підрозділ, або посадова особа, які відповідають за надання роз'яснень та навчання посадових осіб омс щодо залучення громадян до активної участі в виробленні політики
9.	в структурі омс є структурний підрозділ, або посадова особа, до обов'язків яких включено аналіз ефективності діяльності омс по здійсненню заходів з активного залучення громадян до вироблення політики

П2 Права

1.	на офіційному сайті омс оприлюднено порядок складання та подання запиту на П.І., оприлюднено зразки форм для подання запиту на П.І., оприлюднено інформацію про посадових осіб, або структурний підрозділ, до обов'язків якого включено надання відповідей на запит, а також їх контактні відомості, оприлюднено інформацію про порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядника, оприлюднено перелік видів публічної інформації, а також перелік інформації для службового користування, оприлюднено вартість копіювання та друку
----	--

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

2.	на офіційному сайті омс оприлюднено перелік інформації, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню у форматі відкритих даних та порядок доступу до таких даних.
3.	права громадян щодо вільного доступу до всіх публічних заходів ради та її виконавчих органів закріплено в документах ради (положення, регламенти), відповідні положення не передбачають багатозначності в їх трактовці
4.	омс оприлюднив порядок звернення громадян та свої зобов'язання у розгляді відповідних звернень.
5.	в омс діє порядок розгляду звернень громадян, які надійшли у формі електронних петицій.
6.	в омс є документ, яким регулюється проведення консультацій з громадянами у формі надання коментарів, зауважень та пропозицій громадянами до проектів рішень омс, в тому числі, якщо відповідну форму участі реалізовано з використанням ІКТ
7.	в омс є документ, яким регулюється порядок діяльності консультативних неспеціалізованих органів
8.	в омс є документ, яким регулюється порядок діяльності консультативних спеціалізованих органів
9.	в омс є документ, яким регулюється проведення громадських слухань
10.	в омс є документ, яким регулюється порядок внесення місцевої ініціативи
11.	в омс є документ, яким регулюється загальних зборів громадян за місцем проживання
12.	в омс є документ, який регулює реалізацію "громадського бюджету"
13.	в разі застосування омс інших форм активної участі, в омс є документ, який регулює порядок застосування відповідного інструменту

ПЗ Зрозумілість

1.	елементи інформування на офіційному сайті ради без додаткових зусиль є доступними для будь-якого користувача, навіть такого, що заходить на веб-сайт вперше. Елементи перебувають в полі зору на головній, або за логікою заходу на головну одразу зрозуміло, де знайти відповідний елемент: система обліку публічної інформації, документи та процедури, пов'язані з доступом до ПІ, інформація про омс, про керівників та обраних осіб, рішення, розпорядження, протоколи, стенограми, проекти рішень, бюджет міста анонси офіційних заходів, кадрова політики, підприємства, заклади та установи омс.
2.	На сайті є загальна пошукова система, результати пошуку з якої є релевантними пошуковим запитам
3.	На сайті є спеціальна пошукова система по документам, що становлять публічну інформацію за критеріями (вид документу, дата прийняття, назва, номер), результати пошуку з якої є релевантними пошуковим запитам
4.	при зверненні до системи звернень громадян громадянин, отримує базову інформацію інструмент, тобто які питання можуть бути розглянуті таким шляхом, отримує роз'яснення формату комунікації, термінів отримання відповіді, контактні відомості відповідальних осіб, вимоги до надання інформації особою, що звертається, зобов'язання омс по змісту відповідей, що надаються, а також можливі подальші кроки омс при отриманні звернень. Незалежно від формату - очна форма чи ІКТ, відповідна інформація доступна на офіційному сайті ОМС

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

5.	документ (документи), які регулюють порядок доступу до публічних заходів ради та її виконавчих органів, передбачає чітку та зрозумілу процедуру, якої повинні дотримуватись громадяни для реалізації відповідного права
6.	положення, яке регулює подання електронних петицій до омс, містить інформацію про мету та завдання застосування цього інструменту, формату використання інструменту, формату, в якому узагальнюються та оприлюднюються результати використання відповідного інструменту, строків, які надаються громадянам на застосування інструменту, а також строків, в які омс бере на себе зобов'язання відреагувати на результати, контактні відомості відповідальних осіб омс за застосування інструменту та, в разі наявності можливості подавати електронні петиції через сайт, що адмініструє омс, контактні відомості осіб, відповідальних за технічну підтримку, чіткі вимоги до потенційних учасників, інформацію про наступні кроки, які будуть вжиті омс в разі результативності застосування інструменту
7.	положення, яке регулює подання зауважень та пропозицій до проектів рішень омс, містить інформацію про мету та завдання застосування цього інструменту, формату використання інструменту, формату, в якому узагальнюються та оприлюднюються результати використання відповідного інструменту, строків, які надаються громадянам на застосування інструменту, а також строків, в які омс бере на себе зобов'язання відреагувати на результати, контактні відомості відповідальних осіб омс за застосування інструменту та, в разі використання ІКТ для отримання зауважень та пропозицій до проектів рішень, контактні відомості осіб, відповідальних за технічну підтримку, чіткі вимоги до потенційних учасників, інформацію про наступні кроки, які будуть вжиті омс в разі результативності застосування інструменту
8.	положення, яке регулює роботу громадської ради, містить інформацію про мету та завдання роботи громадської ради, очікувані результати від діяльності громадської ради, чіткі вимоги для кандидатів на включення до ГР, процедуру відбору кандидатів та створення ГР, порядок взаємодії омс з ГР, інформацію про права та обов'язки членів ГР, інформацію про строки проведення консультацій з ГР, а також про строки, в які омс берез на себе зобов'язання відреагувати на напрацювання ГР, інформацію про формат, в якому омс бере на себе зобов'язання відреагувати на результати діяльності ГР, інформацію про подальші кроки, які омс бере на себе зобов'язання вчиняти після отримання напрацювань ГР
9.	положення, яке регулює роботу неспеціалізованих консультативних органів, містить інформацію про мету та завдання такого органу, очікувані результати від діяльності органу, чіткі вимоги для кандидатів на включення до консультативного органу, процедуру відбору кандидатів та створення консультативного органу, порядок взаємодії омс з консультативним органом, інформацію про права та обов'язки членів консультативного органу, інформацію про строки проведення консультацій з органом, а також про строки, в які омс берез на себе зобов'язання відреагувати на напрацювання консультативного органу, інформацію про формат, в якому омс бере на себе зобов'язання відреагувати на результати діяльності консультативного органу, інформацію про подальші кроки, які омс бере на себе зобов'язання вчиняти після отримання напрацювань консультативного органу
10.	положення, яке регулює проведення громадських слухань, містить інформацію про мету та завдання застосування цього інструменту, формат використання інструменту, формат, в якому узагальнюються та оприлюднюються результати використання відповідного інструменту, строки, які надаються громадянам на застосування інструменту, а також строки, в які омс бере на себе зобов'язання відреагувати на результати, вимоги до супроводжуючих документів, контактні відомості відповідальних осіб омс за застосування інструменту, чіткі вимоги до потенційних учасників, інформацію про шляхи доступу до документів, які знадобляться потенційним учасникам для використання інструменту, інформацію про наступні кроки, які будуть вжиті омс в разі результативності застосування інструменту

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

11.	положення, яке регулює застосування інструменту "місцевої ініціативи", містить інформацію про мету та завдання застосування цього інструменту, формат використання інструменту, формат, в якому узагальнюються та оприлюднюються результати використання відповідного інструменту, строки, які надаються громадянам на застосування інструменту, а також строки, в які омс бере на себе зобов'язання відреагувати на результати, вимоги до супроводжуваних документів, контактні відомості відповідальних осіб омс за застосування інструменту, чіткі вимоги до потенційних учасників, інформацію про шляхи доступу до документів, які знадобляться потенційним учасникам для використання інструменту, інформацію про наступні кроки, які будуть вжиті омс в разі результативності застосування інструменту
12.	положення, яке регулює застосування інструменту "загальних зборів за місцем проживання", містить інформацію про мету та завдання застосування цього інструменту, формат використання інструменту, формат, в якому узагальнюються та оприлюднюються результати використання відповідного інструменту, строки, які надаються громадянам на застосування інструменту, а також строки, в які омс бере на себе зобов'язання відреагувати на результати, вимоги до супроводжуваних документів, контактні відомості відповідальних осіб омс за застосування інструменту, чіткі вимоги до потенційних учасників, інформацію про шляхи доступу до документів, які знадобляться потенційним учасникам для використання інструменту, інформацію про наступні кроки, які будуть вжиті омс в разі результативності застосування інструменту
13.	положення, яке регулює застосування інструменту "громадського бюджету", містить інформацію про мету та завдання застосування цього інструменту, формат використання інструменту, формат, в якому узагальнюються та оприлюднюються результати використання відповідного інструменту, строки, які надаються громадянам на застосування інструменту, а також строки, в які омс бере на себе зобов'язання відреагувати на результати, вимоги до супроводжуваних документів, контактні відомості відповідальних осіб омс за застосування інструменту, в тому числі, контактні відомості осіб, які відповідають за технічну підтримку, в разі реалізації інструменту з застосуванням ІКТ, чіткі вимоги до потенційних учасників та проектів, інформацію про шляхи доступу до документів, які знадобляться потенційним учасникам для використання інструменту, інформацію про наступні кроки, які будуть вжиті омс за результатами застосування інструменту
14.	в разі використання інших інструментів залучення громадян до активної участі, положення, які регулюють застосування таких інструментів, повністю відповідають вимогам принципу "зрозумілості"

П. 4 Час

1.	проект рішення, доопрацьований з урахуванням проведених консультацій з громадськістю, про бюджет на наступний рік оприлюднюється з урахуванням строків для прийняття такого рішення, встановлених БКУ та не менше, ніж за 20 днів до планового розгляду на сесії ради
2.	проекти рішень регуляторних актів оприлюднюються не пізніше, ніж через 5 днів, після оприлюднення повідомлення про оприлюднення проекту
3.	проекти рішень про місцеві цільові програми, а також рішення ради, які містять широкий суспільний інтерес, доопрацьовані з урахуванням проведених консультацій з громадськістю, оприлюднюються не менше, ніж за 20 днів до планового розгляду на сесії ради
4.	стратегічні документи омс, які визначають напрямки та форми взаємодії з громадянами, містять заздалегідь встановлені строки залучення громадян до прийняття рішень, щодо яких заздалегідь встановлені законом строки (план діяльності по підготовці проектів регуляторних актів, затвердження рішень про бюджет, прийняття рішення про затвердження ПСЕР)
5.	порядок доступу до публічних заходів ради та її виконавчих органів не вимагає затрат часу на реалізацію відповідного права або в разі застосування повідомної процедури - затрати часу громадянина для реалізації відповідного права є реалістичними

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

6.	Консультації з громадськістю по обговоренню бюджету міста на наступний рік розпочинаються заздалегідь, до оприлюднення фінальної редакції проекту бюджету, який буде винесено на розгляд ради, але не пізніше ніж за 2 місяці до кінцевого терміну прийняття відповідного рішення
7.	На проведення консультацій з громадськістю по проектам регуляторних актів відводиться не менше, ніж 1 місяць
8.	Консультації з громадськістю по обговоренню проектів рішень про місцеві цільові програми та проектів рішень, які мають широкий суспільний інтерес, розпочинаються заздалегідь, але не пізніше ніж за 2 місяці до кінцевого терміну прийняття відповідного рішення
9.	Громадські слухання омс проводить не пізніше, ніж за місяця до планового розгляду на сесії ради з метою прийняття
10.	консультації з спеціалізованими та неспеціалізованими консультативними органами проводяться заздалегідь, але не пізніше 1 місяця до планового винесення на розгляд з метою затвердження
11.	анонсування початку конкурсного відбору громадських проектів "громадського бюджету" відбувається з вказанням чітких та реалістичних строків для їх підготовки та вказанням подальших строків, в які бере на себе зобов'язання виконати подальші кроки омс
12.	строки, які відводяться на реалізацію інструментів місцевої ініціативи є реалістичними
13.	строки, які відводяться на реалізацію "загальних зборів" є реалістичними
14.	в разі використання інших форм активної участі, строки заздалегідь встановлені, є чіткими та реалістичними для реалізації всіх необхідних етапів

П. 5 Об'єктивність

1.	в омс є встановлений розпорядженням або рішенням загальний порядок діяльності по забезпеченню доступу до публічної інформації
2.	омс оприлюднив процедуру подання запиту на інформацію, процедура оприлюднена в адаптованому вигляді, є чіткою та зрозумілою (не є скопійованим витягом з офіційних документів)
3.	омс оприлюднив порядок оскарження рішень дій чи бездіяльності розпорядника до керівника розпорядника. Порядок містить чіткі та зрозумілі процедури, а громадянам вдається ефективно відстоювати свої права. Омс також оприлюднив порядок оскарження в судовому порядку.
4.	в омс реалізована можливість роботи з публічною інформацією безпосередньо в самому омс, робоче місце забезпечено необхідною оргтехнікою, скористатись можливістю роботи з публічною інформацією в омс можна в позаробочий час
5.	порядок звернення громадян до міського голови, його заступників, керівників структурних підрозділів не створює додаткових перешкод для громадян для потрапляння на прийом до посадовця, будь-який громадянин має реальну можливість потрапити на прийом в обмежений проміжок часу (не більше одного місяця, практика переведення на прийом до підлеглих не є поширеною, для того, щоб потрапити на прийом, немає необхідності проходити декілька інстанцій чи здійснювати додаткові реєстраційні дії в декількох інстанціях)
6.	забезпечена можливість потрапляння на прийом до міського голови, його заступників, керівників структурних підрозділів в позаробочий час

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

7.	забезпечено реалізацію дієвого механізму оскарження відмови або затягування можливості потрапити на особистий прийом до міського голови, його заступників та керівників структурних підрозділів
8.	Порядок відвідування публічних заходів міської ради та її виконавчих органів громадянами не створює штучних перешкод для реалізації цього права, не передбачає розбіжностей в читанні його положень, процедура передбачає дієвий механізм оскарження відмови омс в відвідуванні громадянином публічних заходів ради та її виконавчих органів
9.	Порядок подання електронних петицій не передбачає розбіжностей в читанні його положень, порядок не передбачає обмежень для реалізації громадянами свого права на звернення до омс шляхом подання електронної петиції, процедури не є занадто складними, порядком передбачено дієвий механізм оскарження, будь-яка петиція, що була подана, розглядається омс у встановлені строки та в установленому порядку
10.	забезпечено реалізацію дієвого механізму оскарження відмови або затягування розгляду успішної петиції, або її скасування (анулювання за ініціативою адміністратора інструменти з боку омс на підставі маніпуляцій з системою
11.	Порядок проведення консультацій з громадянами у формі надання коментарів, зауважень та пропозицій громадянами до проектів рішень омс, не передбачає розбіжностей в читанні його положень, не передбачає необґрунтованих обмежень для участі громадян в відповідних консультаціях, порядок участі не є складним для громадян
12.	консультації з громадянами у формі надання коментарів, зауважень та пропозицій проводяться в позаробочий час, в разі використання очної форми, або проводяться заочно з використанням ІКТ
13.	Для анонсування проведення консультацій з громадськістю у формі надання коментарів, зауважень та пропозицій використовується максимально широкий набір каналів комунікації: сайт, газета, ТВ за наявності, зовнішня реклама за умови наявності в омс власних рекламних конструкцій, або в разі наявності фінансування з бюджету для розміщення зовнішньої реклами (наприклад, якщо є в місті програма Інформаційної підтримки та в заходах програми міститься "соціальна реклама")
14.	забезпечено реалізацію дієвого механізму оскарження відмови омс використовувати результати проведених консультацій з громадськістю у формі надання коментарів, зауважень та пропозицій до проектів рішень омс
15.	порядок, який регулює діяльність неспеціалізованих консультативних органів (громадських рад) не передбачає розбіжностей в читанні його положень та не обмежує гарантовані законом права та можливості для таких органів
16.	в омс є дієвий порядок для оскарження рішень, дій чи бездіяльності омс в питаннях взаємодії з неспеціалізованим консультативним органом
17.	порядок, який регулює діяльність спеціалізованих консультативних органів, не передбачає розбіжностей в читанні його положень, чітко визнає сферу питань, з якими має справу консультативний орган, порядок відбору членів такого органу та зобов'язання омс по взаємодії з таким органом
18.	в омс є дієвий порядок оскарження невиконання зобов'язань омс по взаємодії з консультативним органом
19.	порядок, який регулює проведення громадських слухань, не передбачає можливих розбіжностей в читанні його положень, порядком не обмежуються гарантовані громадянам законом права та можливості для проведення громадських слухань

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

20.	Для анонсування проведення громадських слухань використовується максимально широкий набір каналів комунікації: сайт, газета, ТВ за наявності, зовнішня реклама за умови наявності в омс власних рекламних конструкцій, або в разі наявності фінансування з бюджету для розміщення зовнішньої реклами (наприклад, якщо є в місті програма Інформаційної підтримки та в заходах програми міститься "соціальна реклама")
21.	в омс є дієвий механізм оскарження невиконання зобов'язань омс по реагуванню на результати проведених громадських слухань
22.	омс проводить громадські слухання в позаробочий час
23.	відсутня практика протидії, створення штучних перешкод з боку омс в проведенні ініціативних громадських слухань (наприклад, не надається приміщення, не підтверджує кількість зібраних підписів, не підписується розпорядження про проведення громадських слухань, тощо)
24.	омс оприлюднив всі доступні громадянам можливості долучитись до консультаційних дій омс, оприлюднена інформація адаптована для будь-якого користувача, не є витягом з офіційного документу чи посиланням на відповідний документ
25.	порядком внесення місцевої ініціативи не передбачає можливих розбіжностей в читанні його положень, порядком не обмежено гарантовані громадянам законом права та можливості використання інструменту, в порядку чітко визначено зобов'язання та порядок діяльності омс в реагуванні на результати проведення місцевої ініціативи
26.	відсутня практика протидії, створення штучних перешкод з боку омс в проведенні місцевої ініціативи або реагуванню на результати застосування інструменту залучення
27.	є дієвий механізм оскарження невиконання зобов'язань омс по реагуванню на результати реалізації місцевої ініціативи
28.	порядок, який регулює проведення загальних зборів за місцем проживання, не передбачає можливих розбіжностей в читанні його положень, порядком не обмежено гарантовані громадянам законом права та можливості використання інструменту, в порядку чітко визначено зобов'язання та порядок діяльності омс в реагуванні на результати реалізації відповідного інструменту
29.	відсутня практика протидії, створення штучних перешкод з боку омс в проведенні зборів громадян або реагуванню на результати застосування інструменту залучення
30.	є дієвий механізм оскарження невиконання зобов'язань омс по реагуванню на результати реалізації проведення загальних зборів
31.	документ, який регулює реалізацію "громадського бюджету" не містить положень, які надають омс можливість для зловживань у відборі відповідних ініціатив, процедури документу є реалістичними для виконання потенційними зацікавленими сторонами
32.	в комітеті (або його аналогу) по відборі громадських ініціатив, які будуть фінансуватись з "громадського бюджету" більшість складають сторонні експерти з дотичних сфер, які не є представниками виконавчих органів ради, або депутатами ради
33.	можливість подання ініціатив для реалізації за рахунок "громадського бюджету" анонсується з використанням максимально широкого набору каналів комунікації: сайт, газета, ТВ за наявності, зовнішня реклама за умови наявності в омс власних рекламних конструкцій, або в разі наявності фінансування з бюджету для розміщення зовнішньої реклами (наприклад, якщо є в місті програма Інформаційної підтримки та в заходах програми міститься "соціальна реклама")

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

34.	є дієвий порядок оскарження відмови приймати запропонований громадянами проект до конкурсу, або до реалізації (за результатами проведення відповідного конкурсу)
35.	в разі застосування інших інструментів активної участі, документи, які регулюють їх реалізацію, містять відповідні чіткі процедури реалізації інструменту, зобов'язання омс в реагуванні на результати застосування інструменту, а положення відповідного документи не передбачають потенційних обмежень та перешкод для залучення громадян до активної участі на принципах рівності
36.	омс оприлюднив всі доступні громадянам можливості взяти активну участь в виробленні політики омс, оприлюднена інформація адаптована для будь-якого користувача, не є витягом з офіційного документу чи посиланням на відповідний документ

П. 6 Ресурси

1.	в омс передбачені фінансові та матеріальні ресурси на здійснення заходів з інформування громадян: друковані органи, підтримка сайту, проведення заходів з використанням ІКТ (оптимальний варіант - окрема цільова програма), місця в залах засідань, обладнані місця для роботи з публічної інформацією і т.п.
2.	в омс є, як мінімум, одна структурна одиниця, яка відповідає за заходи, пов'язані з інформуванням громадян, протягом всього циклу політики (підготовка, реалізація та аналіз). Цей обов'язок є основним, що передбачає направлення основного часового ресурсу для здійснення діяльності по інформуванню громадян. В обов'язки входить формулювання, реалізація та оцінка ефективності заходів
3.	омс практикує проведення внутрішніх навчань зі здійснення заходів інформування громадян
4.	в омс передбачені фінансові ресурси на здійснення заходів консультування з громадянами, в тому числі, для здійснення консультацій з використанням ІКТ
5.	в омс є, як мінімум, одна структурна одиниця яка відповідає за заходи, пов'язані з консультаціями з громадянами, протягом всього циклу політики (підготовка, реалізація та аналіз). Цей обов'язок є основним, що передбачає направлення основного часового ресурсу для здійснення відповідних заходів. В обов'язки входить формулювання, реалізація та оцінка ефективності заходів
6.	політика омс по консультуванню з громадянами здійснюється таким чином, що у відповідальних осіб омс є достатньо часу на підготовку, реалізацію та опрацювання результатів консультацій, що здійснюються
7.	в омс є практика внутрішніх навчань по підвищенню обізнаності щодо необхідності проведення консультаційних заходів, форм для можливого застосування, питань, які є особливо чутливими для громадян та можуть потребувати проведення консультацій в першочерговому порядку
8.	в бюджеті міста передбачені кошти для реалізації "громадського бюджету"
9.	в омс є, як мінімум, одна структурна одиниця, яка відповідає за заходи, пов'язані з активним залученням громадян, протягом всього циклу політики (підготовка, реалізація та аналіз). Цей обов'язок є основним, що передбачає направлення основного часового ресурсу для здійснення відповідних заходів. В обов'язки входить формулювання, реалізація та оцінка ефективності заходів

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

10.	політика омс по активному залученню громадян здійснюється таким чином, що у відповідальних осіб омс є достатньо часу на підготовку, реалізацію та опрацювання результатів консультацій, що здійснюються
11.	в омс є практика внутрішніх навчань та роз'яснень по підвищенню обізнаності щодо необхідності залучення громадян до активної участі

П. 7 Координація

1.	на офіційному сайті омс є окремий спеціальний підрозділ або є окремий сайт, присвячений взаємодії з громадськістю (інформування, консультування так активна участь)
2.	в спецпідрозділі оприлюднена інформація з планами омс по залученню громадян, орієнтовними термінами, описом тематики та запланованих форм залучення.
3.	в омс здійснюється внутрішня діяльність по уніфікації та однаковому застосуванню інструментів залучення громадян всіма структурами омс
4.	в омс практикується проведення координаційних нарад або їх аналогів для обміну досвідом та позитивними практиками залучення громадян

П. 8 Підзвітність

1.	документ (рішення, положення, яке встановлює загальні положення по забезпеченню доступу до п.і.) встановлює обов'язковість періодичного узагальнення, аналізу та звітування за результатами реалізації діяльності по забезпеченню доступу до п.і., як пасивного, так і активного
2.	документом встановлено граничні терміни звітування по результатам забезпечення доступу до інформації
3.	звіти про забезпечення доступу до інформації регулярно оприлюднюються
4.	звіти є повними, містять інформацію з узагальненням та обґрунтуванням підстав, на який громадянам відмовляли в отриманні п.і.
5.	в порядку організації здійснення особистого прийому громадян встановлено обов'язок по періодичному узагальненню, аналізу та звітуванню за результатами здійснення особистих прийомів
6.	документом встановлено граничні терміни звітування по результатам здійснення особистих прийомів
7.	звіти по здійсненню прийому громадян регулярно оприлюднюються
8.	звіти є повними, містять інформацію з узагальненням та обґрунтуванням підстав, на яких громадянам відмовляли в особистому прийомі

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

9.	в порядку організації доступу громадян на публічні заходи омс встановлено обов'язок по періодичному узагальненню, аналізу та звітуванню за результатами надання громадянам можливості по відвідуванню публічних заходів омс
10.	документом встановлено граничні терміни звітування по результатам надання громадянам можливості по відвідуванню публічних заходів омс
11.	звіти по забезпеченню доступу громадян на публічні заходи омс регулярно оприлюднюються
12.	звіти є повними, містять інформацію з узагальненням та обґрунтуванням підстав, на яких громадянам відмовляли в відвідуванні публічних заходів омс
13.	в порядку організації отримання звернень від громадян встановлено обов'язок по узагальненню, аналізу та звітуванню за результатами використання відповідного інструменту
14.	встановлено граничні терміни звітування по отриманим зверненням громадян
15.	звіти є повними, містять інформацію з узагальненням та обґрунтуванням наданих відповідей
16.	звіти по результатам отримання звернень від громадян регулярно оприлюднюються
17.	документом, яким встановлено порядок подання електронних петицій, встановлено обов'язок по узагальненню, аналізу та звітуванню за результатами отриманих звернень громадян в такий спосіб
18.	встановлено граничні терміни звітування по отриманим електронним петиціям
19.	звіти є повними, містять інформацію з узагальненням та обґрунтуванням реагування омс на отримані електронні петиції (підстави для розгляду, підстави для відмови розглядати)
20.	звіти по результатам аналізу отриманих електронних петицій регулярно оприлюднюються
21.	документом, яким регулюється проведення консультацій з громадянами, шляхом подання коментарів, зауважень та пропозицій до проектів рішень, встановлено обов'язок по узагальненню, аналізу та звітуванню за результатами проведених консультацій
22.	встановлено граничні строки звітування по результатам проведених консультацій
23.	звіти є повними, містять інформацію з узагальненням конкретного вкладу громадян та обґрунтуванням підстав для використання, або невикористання наданих громадянами зауважень та пропозицій
24.	звіти по результатам проведених консультацій регулярно оприлюднюються

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

25.	плани проведення консультацій з громадськими радами містять інформацію про зобов'язання омс провести узагальнення, аналіз проведених консультацій та прозвітувати в заздалегідь встановлені строки про результати консультацій
26.	встановлено граничні терміни звітування по результатам проведених консультацій з громадськими радами
27.	звіти є повними, містять інформацію з узагальненням конкретного вкладу громадської ради та обґрунтуванням підстав для використання або невикористання наданих громадськими радами зауважень та пропозицій
28.	звіти по результатам проведених консультацій з громадськими радами регулярно оприлюднюються
29.	плани проведення консультацій з спеціалізованими консультативними органами містять інформацію про зобов'язання омс провести узагальнення, аналіз проведених консультацій та прозвітувати в заздалегідь встановлені строки
30.	встановлено граничні терміни звітування по результатам проведених консультацій з консультативними органами
31.	звіти є повними, містять інформацію з узагальненням конкретного вкладу консультативних органів та обґрунтуванням підстав для використання або невикористання наданих консультативними органами зауважень та пропозицій
32.	звіти по результатам проведених консультацій з консультативними органами регулярно оприлюднюються
33.	плани (анонси) проведення громадських слухань містять інформацію про зобов'язання омс провести узагальнення, аналіз проведених консультацій та прозвітувати в заздалегідь встановлені строки
34.	встановлено граничні терміни звітування по результатам проведених громадських слухань
35.	звіти є повними, містять інформацію з узагальненням конкретного вкладу громадян та обґрунтуванням підстав для використання або невикористання наданих громадянами зауважень та пропозицій
36.	звіти по результатам проведених громадських слухань регулярно оприлюднюються
37.	документом, яким регулюється реалізація місцевих ініціатив, встановлено зобов'язання омс по узагальненню, аналізу та звітуванню за результатами реалізації місцевої ініціативи
38.	документом, яким регулюється реалізація місцевих ініціатив, встановлено граничні строки по звітуванню за результатами реалізованої місцевої ініціативи
39.	документом, яким регулюється реалізація загальних зборів громадян за місцем проживання, встановлено зобов'язання омс по узагальненню, аналізу та звітуванню за результатами реалізації загальних зборів громадян за місцем проживання
40.	документом, яким регулюється реалізація загальних зборів громадян за місцем проживання, встановлено граничні строки по звітуванню за результатами їх реалізації

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

41.	документом, яким регулюється реалізація громадського бюджету , встановлено зобов'язання омс по узагальненню, аналізу та звітуванню за результатами відбору проектів для реалізації та за результатами реалізації відібраних проектів
42.	документом, яким регулюється реалізація громадського бюджету , встановлено граничні строки по звітуванню за результатами відбору проектів та за результатами реалізованих проектів
43.	в разі використання інших форм активної участі, встановлення зобов'язання омс по узагальненню, аналізу та звітуванню за результатами залучення громадян
44.	в разі використання інших форм активної участі, встановлено граничні строки звітування по результатам залучення громадян
445.	в разі використання будь-якої форми активної участі, омс оприлюднює звіти за результатами залучення громадян
46.	в разі використання будь-якої форми активної участі, омс оприлюднює повні звіти, які містять інформацію про конкретний внесок громадян та обґрунтування підстав для використання чи невикористання отриманих результатів (або реалізації проектів для громадського бюджету)

П. 9 Оцінка

1.	в омс визначено відповідальну посадову/-і особу/-и або структурний/-і підрозділ/-и по здійсненню заходів з оцінки заходів інформування, консультування та залучення громадян до активної участі
2.	існують плани по проведенню оцінки заходів інформування, консультування та активного залучення громадян, в яких визначено періодичність проведення оцінки, інструменти для проведення оцінки, відомості, які збираються для проведення оцінки
3.	до проведення оцінки ефективності залучаються громадяни (форми зворотнього зв'язку при проведенні будь-яких очних чи електронних заходів, робота незалежних експертних груп, залучення зовнішніх аудиторів і т.п.)
4.	оцінка ефективності проведених заходів проводиться на регулярній основі та оприлюднюється
5.	використовується широкий набір показників при оцінці: як кількісних (кількість скарг, звернень, учасників, пропозицій і т.п.), так і якісних (виконання поставлених завдань, успішні та невдалі елементи і т.п.)

П. 10 Активна громадська позиція

1.	омс реалізує заходи (програму чи програми) по наданню на конкурсних умовах ресурсної підтримки ОГС
----	--

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

2.	омс реалізує заходи (програму чи програми) по інформуванню, просвіті, громадському навчанню жителів міста щодо їх громадянських прав та можливостей долучатись до розробки міської політики
3.	омс здійснює підтримки ОГС, які діють в напрямку підвищення обізнаності громадян про їх громадянські права та можливості участі в розробці міської політики (будь-яка підтримка: інформаційна, фінансова, матеріальна)
4.	відома практика спільних проєктів/заходів омс з ОГС

Проєкт «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проєкт спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

ДОДАТОК 1

Форми активної участі громадян

групи	інструменти	пояснення
<p>неекспертні. переважно використовуються в питаннях визначення порядку денного у відношенні конкретного питання. Включає виокремлення та узгодження щодо окремих питань та аспектів, а також винесення рекомендацій. Ці інструменти виходять з глибокого включення малих груп з індивідів, які не є експертами в визначеному питанні.</p>	<p>консensusні збори громадян</p>	<p>група громадян з 10-15 осіб. Перша сесія - громадяни задають уточнюючі питання експерту з питань політики, яка винесено на обговорення з використанням такої форми. Друга сесія - громадяни обговорюють питання між собою. По завершенню група громадян публічно презентує консensusний висновок, до якого вони прийшли. Обов'язкові умови - статистично рандомізований відбір учасників, відібрані громадяни не повинні бути експертами в питанні, яке винесено на обговорювання.</p>
	<p>громадське журі</p>	<p>інструмент схожий на консensusні збори, але має деякі важливі відмінності. Проведення сесії запитань проводиться про аналогії з судовим засіданням, тобто відкрито до іншої, не залученої до обговорення, публіки. Час, відведений на проведення сесій запитань та погодження значно коротший, а висновки групи не повинні розділяти широкий консensus усіх учасників обговорення.</p>
<p>експертні. Передбачає включення чітко обмежених представників експертних груп. Інструменти використовуються для</p>	<p>оцінка ключовими зацікавленими сторонами (стейкхолдерами)</p>	<p>оцінка політики здійснюється групою експертів, представників громадянського суспільства та представників зацікавлених груп. Орган урядування надає всю необхідну для оцінки інформацію та дані, та бере на себе зобов'язання оприлюднити результати оцінки. Напрацювання групи містять аналіз поточної політики та рекомендації для змін політики.</p>

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

<p>вироблення конкретних пропозицій чи навіть кооперації по виробленню політики та її імплементації.</p>	<p>традиційні тристоронні комісії та робочі групи</p>	<p>до групи, окрім експертів, представників ГС та зацікавлених груп включаються також представники органу врядування. Група займається розробкою конкретних політик. Група часто може працювати в режимі таємності до моменту досягнення договірною висновку між всіма учасниками. Ці обмеження звужують ефект цього інструменту в підвищенні ширшої громадської участі. Висновок може бути представлено у вигляді домовленості по політиці чи у вигляді альтернативного проекту, а також може включати спільною реалізацію політики, наприклад, через публічно-приватні партнерства.</p>
<p>залучення широкої громадськості. Інструменти використовуються для вироблення рекомендацій, пропозицій політик, а також кооперації в виробленні політики та її реалізації.</p>	<p>відкриті робочі групи</p>	<p>Використовується схожа структура та досягаються схожі результати, як і в разі використання тристоронніх робочих груп. Проте, відкриті робочі групи діють публічно та використовують можливості для залучення ширших частин населення.</p>
	<p>партисипативна розробка візій та сценаріїв</p>	<p>В фасилітованому процесі група громадян, посадових осіб та експертів розробляють одну узгоджену візію чи декілька сценаріїв, що розходяться щодо майбутнього. Набори можливого майбутнього фокусуються на конкретній темі, сфері політики, чи навіть території (наприклад, місто). Інформаційні інструменти, такі як статті, відео, виставки по результатам використовуються для донесення до широкої громадськості. В поєднанні з інструментами консультування та участі, розробка візій та сценаріїв залучає громадян до активної дискусії щодо опцій політики та результується в виробленні політики.</p>
	<p>громадські форуми</p>	<p>громадські форуми збирають великі та широкі групи представників громадянського суспільства навколо конкретної сфери політики чи питання. Вони надають рамки для узгодження та кооперації, розробки пропозицій до політики, а також для залучення широких груп громадян. Результат громадських форумів - пряий вклад до політики, а також знову досягнення широких кіл громадян. Громадські форуми можуть бути безперервною діяльністю ОГС.</p>

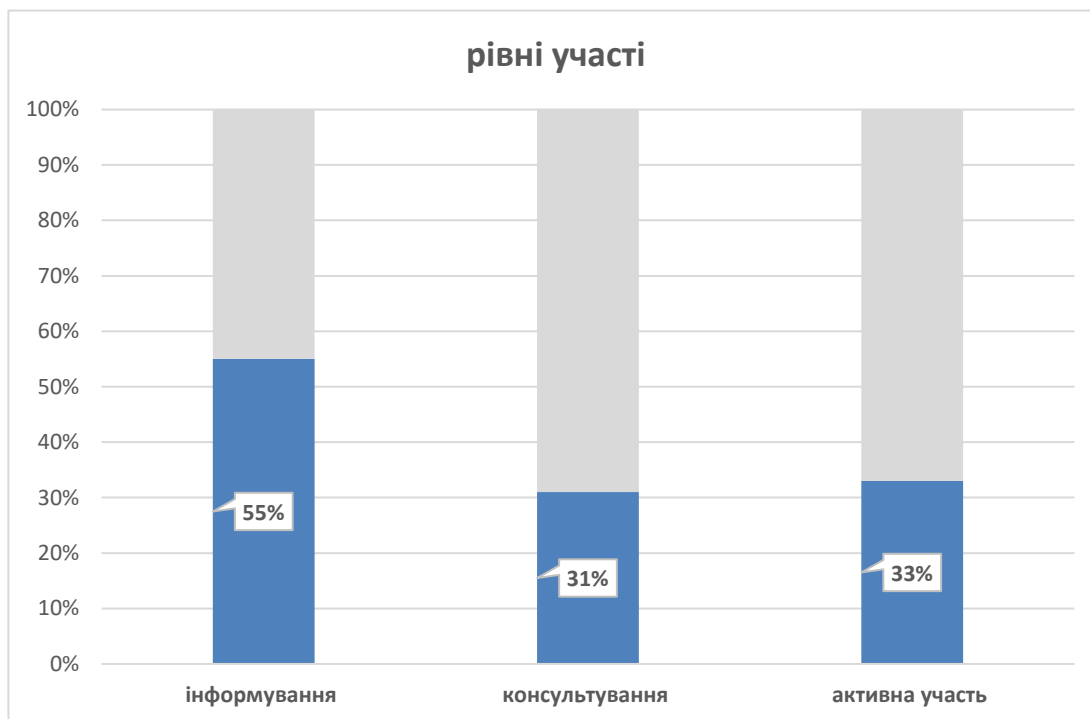
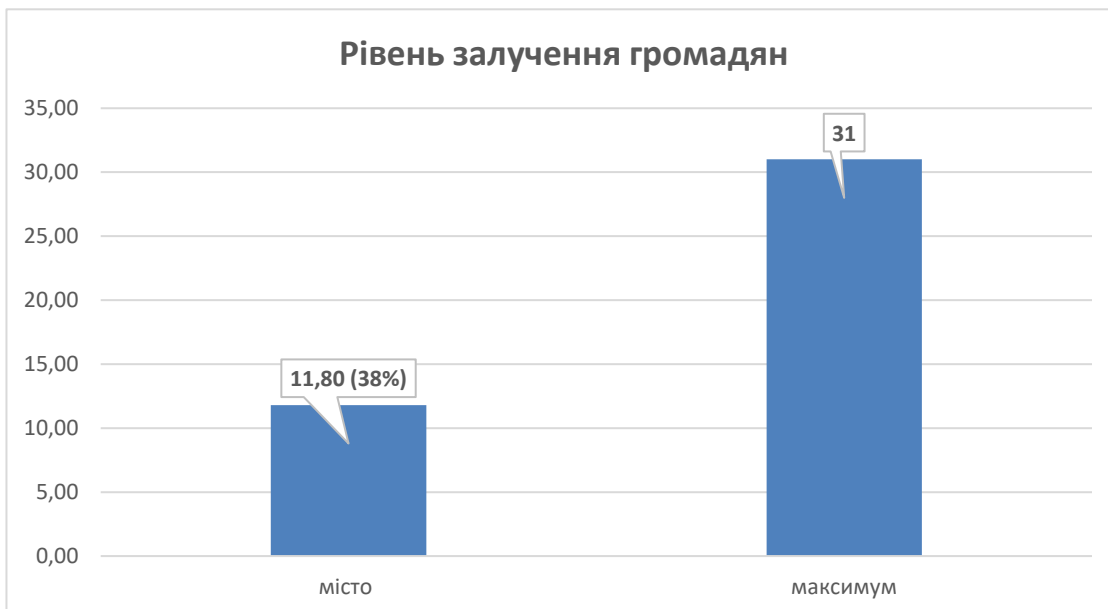
Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

	Діалогові процеси	<p>пряме залучення широких груп громадян до вироблення політики. З цією метою, використовується декілька інструментів, адаптованих до різних фаз процесу. Як результат, відгуки від громадян можуть збиратись через серію відкритих, інтерактивних семінарів. Громадський відгук використовується в конференціях з експертами та в консультаціях з зацікавленими сторонами, а також посадовцями, які працюють над проектом пропозицій по політиці. Ці пропозиції можуть бути перевірені через громадські семінари до того, як буде завершено підготовку проекту. Створені для діалогового процесу структури можуть також використовуватись для безперервної активної участі.</p>
	учасницьке бюджетування	<p>має на меті включення громадян в вирішення того, як визначена частка суспільних ресурсів буде розподілена. Це процес через який резиденти конкретної території прямо приймають участь у визначенні розподілу частини публічного бюджету для визначених напрямків публічної політики. Учасницьке бюджетування дозволяє інформувати громадян про наявні ресурси, залучати до визначення пріоритетних потреб конкретної території, пропонувати проекти, напрямки для інвестування та розвитку сервісів, а також розподіляти ресурси демократичним та прозорим шляхом</p>

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

ДОДАТОК 2

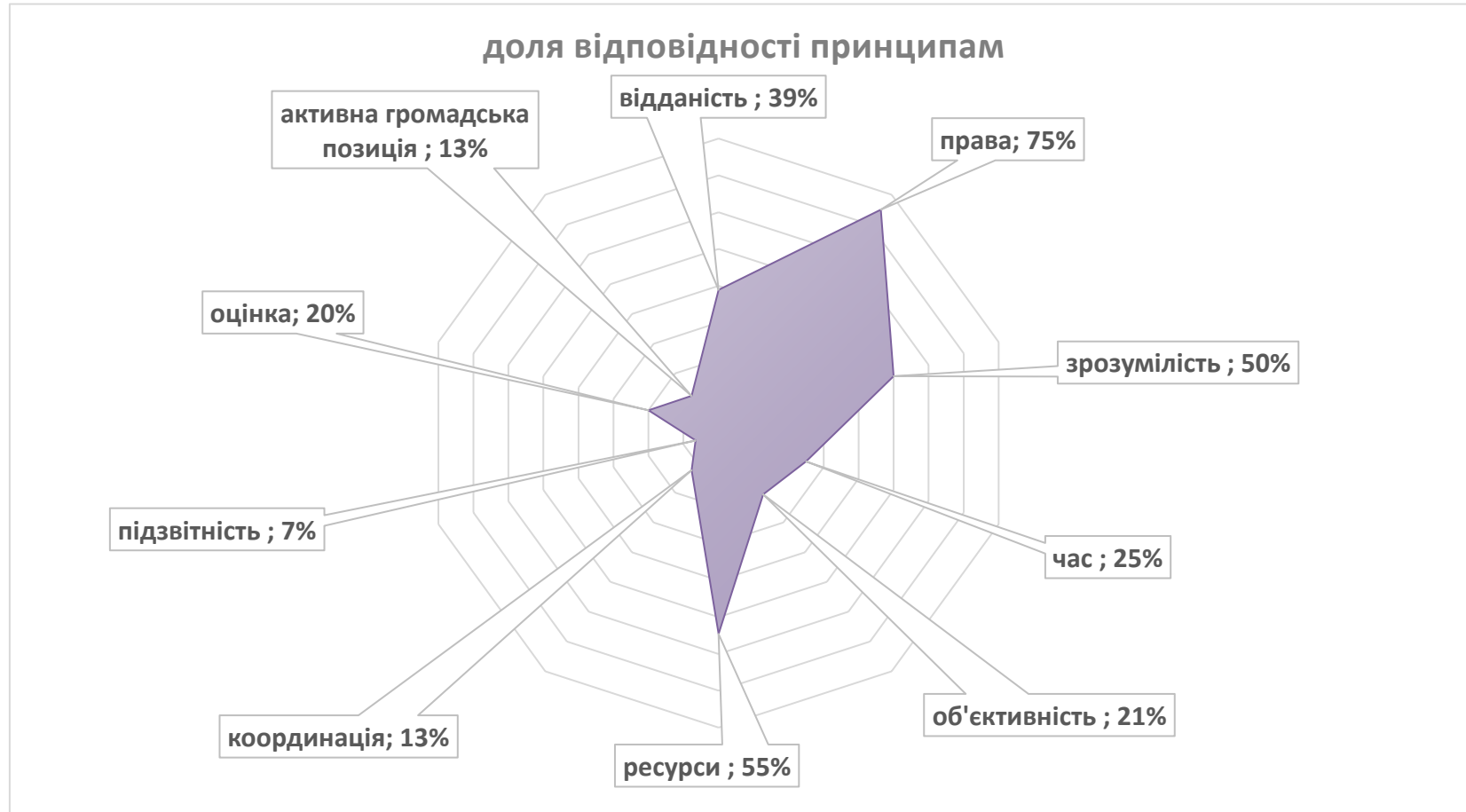
Модель оцінки рівня залучення громадян до вироблення міської політики (візуалізація)

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.

ДОДАТОК 3

Модель відповідності 10 принципам залучення громадян до вироблення політики (візуалізація)

Проект «Впровадження в Україні 10 принципів успішного залучення громадян до процесу прийняття рішень від ОЕСР виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в партнерстві з Регіональними ресурсними центрами з розвитку самоорганізації та місцевої демократії в Луганській, Волинській та Чернігівській областях за підтримки МФ «Відродження». Проект спрямовано на підвищення рівня залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та збільшення поінформованості населення про практики та можливості залучення до процесу прийняття рішень в чотирьох обласних центрах України. Оцінку рівня залучення громадян до вироблення міської політики розроблено на основі змісту «10 керівних принципів залучення громадян до вироблення політики ОЕСР». Позиція Міжнародного Фонду «Відродження» може не співпадати з думками та точками зору авторів. Думки та позиції авторів також не відображають думки та позиції ОЕСР.